

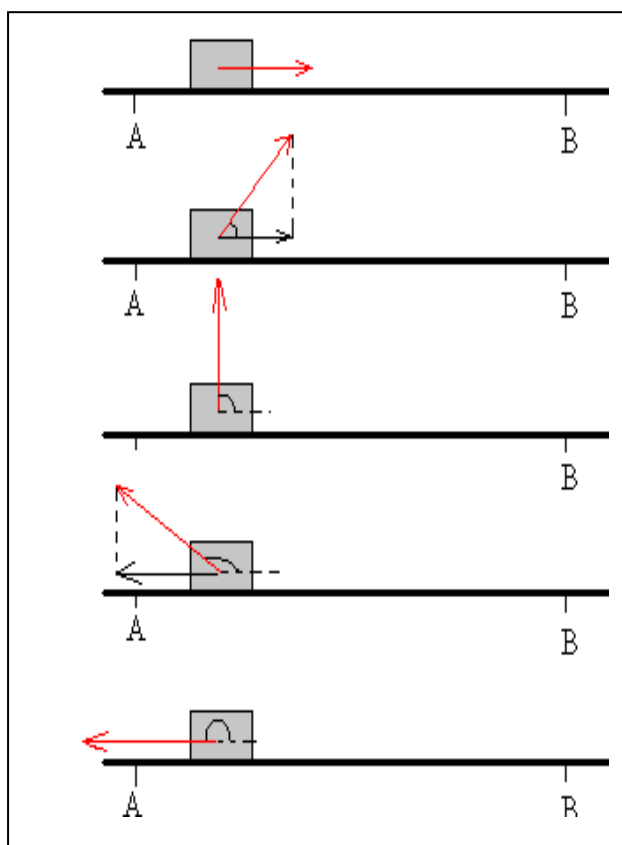
Έργο δύναμης

Υπολογισμός του έργου δύναμης

A. δύναμη σταθερού μέτρου
(που δεν αλλάζει με το χρόνο)
και σταθερής διεύθυνσης

$$W = F \cdot x \cdot \cos\varphi$$

(φ η γωνία μεταξύ δύναμης και μετατόπισης)

1. $F // x$ και ομόρροπη ($\varphi=0^\circ$)

$$W = F \cdot x > 0$$

η δύναμη παράγει έργο

2. F και x σχηματίζουν γωνία φ

$$\varphi < 90^\circ$$

$$W = F \cdot x \cdot \cos\varphi > 0$$

3. δύναμη κάθετη στη μετατόπιση

$$\varphi=90^\circ, \cos 90^\circ = 0$$

$$W = 0$$

4. $\varphi > 90^\circ$, $\cos\varphi < 0$

$$W = F \cdot x \cdot \cos\varphi < 0$$

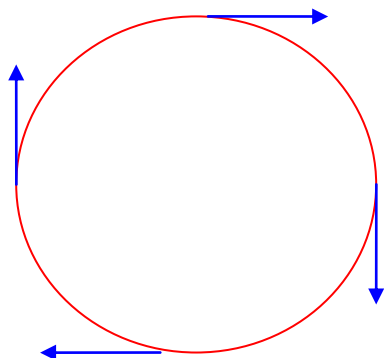
η δύναμη καταναλώνει έργο

5. δύναμη αντίθετη στη μετατόπιση

$$\varphi=180^\circ, \cos 180^\circ = -1$$

$$W = -F \cdot x < 0$$

B. δύναμη σταθερού μέτρου
με διεύθυνση διαρκώς εφαπτόμενη
σε καμπύλη τροχιά

Μπορώ να θεωρήσω την τροχιά αποτελούμενη από άπειρα στοιχειώδη ευθύγραμμα τμήματα dx , οπότε η δύναμη είναι παράλληλη και ομόρροπη σε κάθε στοιχειώδη μετατόπιση dx , άρα μπορώ να υπολογίσω το έργο της F για όλη τη διαδρομή σαν άθροισμα στοιχειωδών έργων $dW = F \cdot dx$

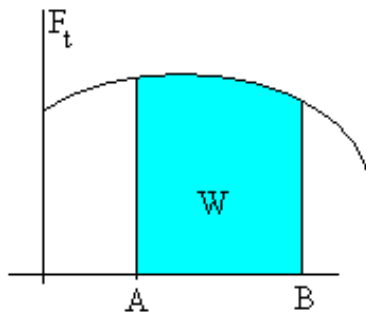
Δηλαδή για μια περιστροφή,

$$W_{\text{ολ}} = \sum dW = \sum (F \cdot dx) =$$

$$= F \cdot \sum dx = F \cdot x = F \cdot 2\pi R$$

Γ. δύναμη μεταβλητού μέτρου

{γνωρίζω τη συνάρτηση δύναμης – μετατόπισης: $F = f(x)$ }

1ος τρόπος:

Υπολογίζω από τη γραφική παράσταση δύναμης - μετατόπισης το εμβαδόν μεταξύ του άξονα xx' και της καμπύλης.

2ος τρόπος:

Υπολογίζω το έργο με ολοκλήρωμα.

Δ. Δύναμη σταθερού μέτρου, αλλά μεταβλητής διεύθυνσης

Ε. σώμα ακίνητο ($x = 0$)

$$W = 0$$